

FÁTIMA LUZ EPAZ

Sanktuarium Matki Boskiej Różańcowej
w Fatimie

Dyrektor: Ks. Carlos Cabecinhas

Kwartalnik

Rok 13

56

Czas łaski i miłosierdzia: dziękczynienie
za dar Fatimy

Święci Franciszek i Hiacynta są darem Ducha Świętego! / ks. Carlos Cabecinhas

13 maja 2017 r. papież Franciszek kanonizował dwoje młodszych widzzących z Fatimy. W uroczystej i radosnej Mszy św. uczestniczyły niezliczone rzesze pielgrzymów, którzy wypełnili plac Sanktuarium Fatimskiego; jeszcze więcej osób towarzyszyło temu wydarzeniu za pośrednictwem środków masowego przekazu.

W lutym, niespełna rok po kanonizacji, obchodzimy liturgiczne święto pastuszków, podczas którego po raz pierwszy będziemy ich przyzywać jako świętych Franciszka i Hiacyntę Marto.

Pielgrzymi, licznie zgromadzeni na majowych uroczystościach w Fatimie, spontanicznie przeżywali to wydarzenie; nie będąc w stanie ukryć entuzjastycznej radości, oklaskami przerwali nawet Ojcu Świętemu wygłaszanie formuły kanonizacyjnej. Chodziło przecież o najważniejszy akt papieski w Fatimie i o świętość dwojga bohaterów wydarzeń fatimskich. Nie każda deklaracja papieża niesie ze sobą podobną wartość i znaczenie. Kanonizacja to podniosły akt, poprzez który Ojciec Święty w sposób definitywny potwierdza, że wierny lub wierni, obdarzeni łaską wiecznej chwały, są przykładem życia w wierze dla innych chrześcijan i wstawiają się za nimi u Boga.

Kilka miesięcy po tym pamiętnym wydarzeniu, przyjrzyjmy się formule kanonizacyjnej świętych Franciszka i Hiacynty. Papież Franciszek rozpoczął od wyjaśnienia celu owego aktu dokonywanego „na chwałę Świętej i Nierozdzielnej Trójcy, dla wywyższenia katolickiej wiary i wzrostu chrześcijańskiego życia”. Następnie – dla nadania mu jeszcze bardziej doniosłego wyrazu – przywołał autorytet Chrystusa, apostołów i wreszcie samego papieża oraz uczynił bezpośrednie nawiązanie do wspólnoty Kościoła. I zakończył: „(...) orzekamy i stwierdzamy, że błogosławieni Franciszek Marto i Hiacynta Marto są świętymi i wpisujemy ich do katalogu świętych, polecając, aby odbierali oni cześć jako święci w całym Kościele”.

Ci nowi i bardzo młodzi święci są prawdziwym darem Ducha Świętego, prowadzącego nasz Kościół. W nich odkrywamy skuteczność Ewangelii i jej światła, które przekształca świat oraz przemienia istnienie. W nich widzimy przykład życia chrześcijańskiego i silną zachętę, abyśmy gorliwie i entuzjastycznie podążali za Chrystusem. W ich wstawiennictwie znajdujemy ratunek dla naszej słabości.

Święty Franciszku Marto, módl się za nami! Święta Hiacynto Marto, módl się za nami!

Figura pielgrzymująca odwiedzi cztery kontynenty

2018: zaplanowano już 20 podróży fatimskiego
wizerunku Maryi / Diogo Carvalho Alves

W kwietniu figura pielgrzymująca odwiedzi Alladę w Beninie

Co roku do Sanktuarium Fatimskiego napływa bardzo wiele prób o peregrynację tego wyjątkowego dla katolików na całym świecie wizerunku Maryi. Aby odpowiedzieć na prośby, Sanktuarium dysponuje obecnie dwunastoma figurami, identycznymi z pierwszą figurą pielgrzymującą, wyrzeźbioną według wskazówek s. Łucji i uroczystie ukoronowaną 13 maja 1947 r.

Od listopada 2017 r. jedna z figur pielgrzymujących przebywa na Sycylii, gdzie trwa peregrynacja zorganizowana przez Światowy Apostolat Fatimski tego włoskiego regionu. Jej podróż potrwa do końca marca 2018 r.

Także inna figura pielgrzymująca odbywa (koordynowaną przez Maryjny Ruch Orędzia Fatimskiego) pielgrzymkę we Włoszech. Pani z Fatimy odwiedza włoskie diecezje od listopada 2016 r. do końca 2018 r. W lutym tego roku maryjny wizerunek pielgrzymujący odwiedzi Brescię, zaś w drugiej połowie kwietnia (na prośbę Sług Niepokalanego Serca Maryi i regionalnego przedstawicielstwa Światowego Apostolatu Fatimskiego) uda się do Lombardii.

W lutym kolejna figura pielgrzymująca będzie przebywała w kilku hiszpańskich diecezjach. Na prośbę Światowego Apostolatu Fatimskiego w Hiszpanii pozostanie w tym kraju do października br.

Na początku kwietnia następna figura pielgrzymująca pojedzie do Afryki, aby nawiedzić sanktuarium Matki Bożego Miłosierdzia w mieście Allada w Beninie.

Najwięcej podróży figur pielgrzymujących zaplanowano na maryjny miesiąc maj. W tym czasie odwiedzą one portugalskie parafie w: Caranguejeira (diecezja Leirii-Fatimy), Óbidos i Almargem do Bispo (patriarchat Lizbony) i Gafanha da Encarnação (diecezja Aveiro). W maju figury pojadą też do Montrealu w Kanadzie, a także do Brazylii i Kolumbii.

W czerwcu jedna z figur pielgrzymujących będzie obecna na III Międzynarodowym Kongresie ku czci Serc Jezusa i Maryi, w Miami (USA). We wrześniu wizerunek ten powróci do Europy i odbędzie peregrynację w hiszpańskiej diecezji Toledo, by w październiku powrócić do Stanów Zjednoczonych Ameryki, do jednej z parafii w stanie New Jersey.

Według harmonogramu ustalonego na rok 2018, figura pielgrzymująca z Fatimy odwiedzi kraje na czterech kontynentach: w Europie, Afryce oraz obu Amerykach – Północnej i Południowej.

Nowy rok duszpasterski w Fatimie – spojrzenie po stuleciu objawień

2017-2020: Sanktuarium chce utrzymać dynamikę wygenerowaną przez obchody rocznicy / Carmo Rodeia

2 grudnia 2017 r. w Fatimie zainaugurowano nowy rok duszpasterski 2017-2018, w którym uwaga Sanktuarium skoncentrowana będzie na utrzymaniu dynamiki wydarzeń, którą wygenerowały obchody setnej rocznicy objawień w Cova da Iria.

Podczas uroczystej sesji inauguracyjnej ordynariusz diecezji Leirii-Fatimy bp António Marto chwalił różnorodność i oryginalność inicjatyw, które towarzyszyły stuleciu. Biskup podkreślił fakt, że świętowanie nie ograniczało się jedynie do wydarzeń roku jubileuszowego, ale obejmowało okres lat 2010-2017.

Bp Marto zwrócił uwagę, że minione siedem lat pozwoliło na wypracowanie nowego podejścia do orędzia objawień, które odchodzi od wymiaru czysto pobożnościowego lub motywowanego – często chorobliwą – ciekawością dotyczącą tajemnic fatimskich, a prowadzi do spojrzenia na wydarzenie w Cova da Iria „w sposób całościowy, docierający do ich sedna i dostrzegający ich aktualność”. Ordynariusz mówił dalej: „Mistyczny wymiar Fatimy często był przykryty silnym aspektem pobożnościowym. W czasach braku wiary i obojętności musimy przede wszystkim dostrzec zaproszenie, aby ludzie otworzyli swoje serca na Boga”. Odnosząc się do przyszłości zauważył, że „Fatima towarzyszy historii ludzkości w każdej epoce”.

Bp António Marto wspominał też kanonizację pastuszków Franciszka i Hiacynty Marto, którą nazwał „wielkim darem”; komentując dynamiczny rozwój kultu nowych świętych, przytoczył słowa papieża Franciszka (wypowiedziane podczas prywatnej audiencji udzielonej mu przez Ojca Świętego): „Ludzie szukają dziś niewinności w świecie pełnym niepokoju”. Biskup Leirii-Fatimy przypomniał, że podczas majowej pielgrzymki do Cova da Iria papież prosił o „oczyszczenie nabożeństwa do Matki Boskiej”.

Na zakończenie wystąpienia ordynariusz przywołał – niezwykle silnie odczuwane w minionym roku w Sanktuarium – doświadczenie uniwersalności oraz projekcję Fatimy w Portugalii i na świecie. Wyrażało się to między innymi obecnością wielu grup pielgrzymkowych z Azji, a wśród nich szczególnie katolików z Chin kontynentalnych, których liczba przerosła wszelkie oczekiwania.

Ks. rektor Carlos Cabecinhas omówił program działania na najbliższe trzy lata, które w Sanktuarium Fatimskim będą przebiegać wspólnym hasłem: „Czas łaski i miłosierdzia” oraz przedstawił szczegółowe tematy na każdy kolejny rok. I tak obecny rok duszpasterski to: „Czas łaski i miłosierdzia: dziękczynienie za dar Fatimy”. Rok 2018-2019 poświęcony będzie hasłu, które zwróci uwagę na znaczenie Fatimy dla Kościoła – „Czas łaski i miłosierdzia: dziękczynienie za pielgrzymowanie w Kościele”. Natomiast rok 2019-2020 zdominuje temat „Czas łaski i miłosierdzia: dziękczynienie za życie w Bogu”.

Podczas prezentacji zamierzeń Sanktuarium jego rektor podkreślił, że najważniejsze cele nadchodzących trzech lat to: „przypomnienie czasu łaski, jakim były lata dzielące nas od objawień fatimskich, ożywianie świadomości, że Fatima jest darem dla współczesnego świata oraz podkreślanie eklezjalnego wymiaru orędzia fatimskiego”. Sanktuarium Fatimskie stawia przed sobą również zadania „pogłębienia chrzcielnego wymiaru wynikającego z orędzia fatimskiego, waloryzacji pielgrzymowania jako zjawiska identyfikującego kondycję ludzką i osoby pielgrzyma jako bohatera wydarzeń fatimskich oraz upowszechnienia wzorców świętości charakterystycznych dla Fatimy”.

W tym samym celu zostaną przygotowane dla pątników: programy modli-

Bp António: Fatima towarzyszy historii ludzkości w każdej epoce

tewne, graficzna katecheza na banerach umieszczonych na bulwarach otaczających Plac Modlitwy oraz Książka Roku, tym razem w formie „Przewodnika Pielgrzyma”.

Rektor poinformował również, że w czasie całego roku duszpasterskiego Sanktuarium utrzyma „zwyczajowy rytm sympozjów teologiczno-pastoralnych oraz cykle konferencji, choć w nieco innym układzie”. Program kulturalny nie będzie wprawdzie tak intensywny, jak w ostatnich latach, ale Sanktuarium Fatimskim nadal organizować będzie coroczne wystawy czasowe, uznawane za skuteczny środek upowszechniania orędzia objawień. Ks. Cabecinhas podkreślił: „Wciąż rozważać będziemy znaczenie Fatimy jako ważnego ośrodka kultury: miejsca, gdzie kultura jest obecna, gdzie tworzy się kulturę i skąd promieniują nowe trendy jej rozwoju. Bierzymy również pod uwagę – w zintegrowanej i całościowej chrześcijańskiej perspektywie – aspekty kulturowo-antropologiczne związane z pilnymi wyzwaniem odnoszącymi się do zjawiska ludzkiego cierpienia oraz troski o nasz «wspólny dom» i o ludzi, którzy go zamieszkują”.

W ciągu najbliższych lat Sanktuarium będzie również upamiętniało znaczące wydarzenia takie, jak: ponowne ustanowienie diecezji Leirii (17 stycznia 1918 r.), śmierć Franciszka Marto (4 kwietnia 1919 r.), wzniesienie Kaplicy Objawień (wiosna 1919 r.), śmierć Hiacynty Marto (20 lutego 1920 r.), wykonanie pierwszej figury Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy (1920 r.), rozpoczęcie duszpasterskiej posługi biskupa José Alvesa Correia da Silva jako ordynariusza diecezji Leirii (również w 1920 r.).

W latach 2017-2020 w Fatimie będzie upamiętniane wiele ważnych rocznic

Sanktuarium organizuje spotkania poświęcone duchowości fatimskiej

„Szkoła w Sanktuarium” – formacja i rozwój duchowości dostępne dla każdego / Carmo Rodeia

Sanktuarium Fatimskie proponuje wier-ny nowy projekt duszpastersko-formacyj-ny pod nazwą „Szkoła w Sanktuarium”, którego celem jest rozwój duchowości i pogłębianie znajomości orędzia objawień.

Zajęcia będą się odbywały w Domu Rekolekcyjnym Matki Boskiej z Góry Karmel. „Szkoła w Sanktuarium” to poświęcone różnym tematom sesje, w których może uczestniczyć każdy; jednorazowo w zajęciach udział weźmie jednak nie więcej niż 40 osób.

Nowe programy formacyjne to realizacja idei Fatimy jako miejsca, w którym każdy człowiek jest zaproszony do doświadczenia obecności Boga. Misją „Szkół w Sanktuarium” jest nie tylko pogłębienie znajomości orędzia fatimskiego i jego duchowości, ale również zachęcenie uczestników do zainicjowania duchowego wzrostu i dojrzewania zgodnego z wezwaniem orędzia. Słuchaczom zostaną także przedstawione zagadnienia związane w eklesjalnym wymiarze Fatimy, jej duszpasterską doniosłością, jak również odczytaniem w odniesieniu do znaczących doświadczeń współczesności.

Sesje będą podzielone na: czas przeznaczony na modlitwę, wykłady prowadzone w salach, wyjścia do różnych miejsc w Sanktuarium oraz do Aljustrel i Valinhos. Uczestnicy będą też mieli okazję, aby rozważać

życie Maryi wyrażone językiem sztuki np. na witrażach bazyliki Matki Boskiej Różańcowej w Fatimie, które stanowią prawdziwą katechezę dotyczącą Przenajświętszej Dziewicy oraz wydarzeń i przesłania pozostawionego przez Nią w tym miejscu sto lat temu.

Marcowe wykłady „Szkół w Sanktuarium” będą dotyczyły zagadnień trynitarnych i eucharystycznych. Temat spotkania w dniach 17 i 18 marca brzmi: „Trójca Święta i Eucharystia, adoracja i solidarność”. 21 i 22 kwietnia, podczas sesji zatytułowanej „Cierpienie i wolność, ofiara i wynagrodzenie”, słuchacze będą pogłębiać problematykę cierpienia i ofiary w duchowości orędzia fatimskiego. Ostatnia przed wakacjami „Szkoła w Sanktuarium” odbędzie się od 21 do 27 maja, a jej temat to „Różaniec – ewangeliczna droga życia teologalnego”. W czasie tygodniowego spotkania uczestnicy podejmą refleksję nad praktyką odmawiania różańca jako chrystocentrycznej modlitwy maryjnej i jej znaczeniem w orędziu fatimskim. Celem zajęć jest uświadomienie wiernym wartości modlitwy różańcowej w życiu osobistym i wspólnotowym każdego człowieka.

Poza formacyjnymi weekendami w „Szkole w Sanktuarium”, w marcu (od

5 do 8, od 12 do 15 i od 19 do 22) zaplanowano trzy edycje programu przeznaczony dla emerytów powyżej 65. roku życia. Będą to tzw. „Spotkania duchowe dla emerytów”, które ukążą zainteresowanym znaczenie wydarzeń fatimskich w dramatycznej historii XX wieku i nowego tysiąclecia. Ponadto prowadzący zaproponują uczestnikom odczytanie orędzia z Cova da Iria jako źródła duchowej siły, która pomoże im żyć na emeryturze w sposób satysfakcjonujący i pożyteczny.

Zespół „Szkół w Sanktuarium” tworzą: ks. José Nuno Silva – kapelan odpowiedzialny za duszpasterstwo fatimskie, s. Ángela Coelho z Fundacji Franciszka i Hiacynty Marto, teolog Pedro Valinho Gomes i André Pereira, asesor w Rektoracie Sanktuarium Fatimskiego.

W pierwszej edycji „Szkół w Sanktuarium” wzięło udział 45 osób

W nowym roku duszpasterskim Fatima pozostanie ważnym miejscem prezentacji kultury

W niedzielne popołudnia Sanktuarium ponownie zaprasza na wykłady i koncerty / Carmo Rodeia

„Spotkania w bazylice” to jedna z propozycji, jaką Sanktuarium Fatimskie kieruje do wiernych i pielgrzymów w nowym roku duszpasterskim, który zainaugurowano 2 grudnia 2017 r. W niedzielne popołudnia do bazyliki Matki Boskiej Różańcowej powrócą prelegenci i muzycy.

Wszystkie sesje rozpoczynają się o godz. 15.30. Pierwsze „Spotkanie w bazylice” odbyło się 14 stycznia, drugie – zaplanowane na 11 marca – to wykład kapelana Sanktuarium Fatimskiego ks. João Paulo Quelhasa „Uznanie przez Kościół objawień w Fatimie”. Na trzecim spotkaniu w dniu 3 czerwca konferencję na temat „Łaska i Miłosierdzie: objawienia w Pontevedrze i Tui”

zaprezentuje André Pereira; na czwartym, 9 września, Eduardo Caseiro będzie mówił o „Orędziu papieża w Fatimie”. Wreszcie piąte i ostatnie w tym roku spotkanie odbędzie 11 listopada – konferencję „Figura pielgrzymująca i jej rola w głoszeniu orędzia” przedstawi Marco Daniel Duarte. Po każdym wykładzie odbędzie się krótki koncert. Wystąpią: Eva Braga Simões z Hugo Sanchezem i Carminą Repas Gonçalves (11 marca), chór *Coral Sol Nascente* pod dyrekcją Vianey’a da Cruz (3 czerwca); organista João Santos (9 września) i Chór Polifoniczny *Eborae Musica* pod dyrekcją Eduardo Martinsa (11 listopada).

18 lutego, w pierwszą niedzielę Wiel-

kiego Postu, o godz. 15.30 w bazylice Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy odbędzie się IV Koncert Upamiętniający Pastuszków Fatimskich. Wystąpi chór *Ricercare* pod dyrekcją Pedro Teixeira. 8 kwietnia w tej samej świątyni wierni wysłuchają Koncertu Wielkanocnego.

21 kwietnia Sanktuarium zaprasza na pierwszy w tym roku duszpasterskim kurs formacyjny poświęcony pogłębieniu duchowości orędzia fatimskiego.

Do 31 października 2018 r. w sali św. Augustyna w podziemiach bazyliki Trójcy Przenajświętszej pielgrzymi mogą zwiedzać wystawę czasową „Barwy słońca: światło Fatimy we współczesnym świecie”.

Figura pielgrzymująca powróciła do Fatimy z peregrynacji do sanktuarium w San Giovanni Rotondo we Włoszech

Rektor włoskiego sanktuarium o. Francesco Dileo wdzięczny za pobyt fatimskiego wizerunku / Cátia Filipe

27 listopada w Kaplicy Objawień powitano pierwszą figurę pielgrzymującą Matki Boskiej Fatimskiej, która powróciła z 12-dniowej podróży do włoskiego sanktuarium w San Giovanni Rotondo, w którym pochowany jest – nierozdzielnie związany z Fatimą – św. ojciec Pio z Pietrelciny.

Zwracając się do wiernych towarzyszących powrotowi fatimskiego wizerunku Maryi, rektor sanktuarium w San Giovanni Rotondo o. Francesco Dileo powiedział: „Proszę każdego z was, abyście zachowali w sercu obraz tej pielgrzymki, który pomoże znaleźć w sobie siłę, by nieść światu Chrystusa w waszym codziennym życiu”. I dodał: „Maryja nieustannie pielgrzymuje przez nasze życie, przez nasze domy, przez nasze ziemie, a dziś my przybyliśmy do Jej domu. Umiejmy naśladować Jej gesty i poprzez nasze świadectwo nieśmy Chrystusa drogami świata”.

Podczas uroczystości we Włoszech obecni byli wysocy przedstawiciele Kościoła katolickiego, w tym między innymi kardynał Fernando Filoni, prefekt Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów, który 19 listopada przewodniczył niedzielnej Eucharystii w zbudowanym w 2004 r. kościele, w którym pochowany jest św. o. Pio z Pietrelciny. Z kolei abp Rino Fisichella, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Nowej Ewangelizacji, przewodniczył Mszy św. w kościele pw. Matki Boskiej Łaskawej, odprawianej w przededniu zakończenia peregrynacji fatimskiej figury, w obecności relikwii św. o. Pio.

Podróż pierwszej figury pielgrzymującej Matki Boskiej Fatimskiej do Włoch jest wydarzeniem zupełnie wyjątkowym, wynikającym z silnej więzi łączącej ojca Pio z Fatimą. Mając 72 lata ojciec Pio zapadł na ciężkie wysiękowe zapalenia opłucnej. Choroba przykuła go do łóżka na wiele tygodni, lekarze nie dawali nadziei na wyleczenie. W tym czasie San Giovanni Rotondo nawiedziła ta właśnie figura pielgrzymująca z Fatimy. Widząc Matkę Boską w Jej fatimskim znaku, o. Pio poprosił Maryję o uzdrowienie, które nastąpiło praktycznie natychmiast. Zdarzenie miało miejsce w sierpniu 1959 r., a ojciec Pio zmarł dopiero w 1968 r. Swe święte życie zakończył w klasztornej celi, z imionami Jezusa i Maryi na ustach i z różańcem w ręku. Jan Paweł II beatyfikował go 2 maja 1999 r. i kanonizował 16 czerwca 2002 r.

Ojciec Francesco Dileo wyraził wdzięczność za pielgrzymkę figury fatimskiej

Obecnie w San Giovanni Rotondo – miejscowości, w której włoski zakonnik spędził znaczną część swojego życia – wznosi się sanktuarium, odwiedzane co roku przez setki tysięcy pielgrzymów z całego świata. Stary klasztor kapucynów (1540 r.), w którym mieszkał o. Pio, kościół Matki Boskiej Łaskawej oraz nowoczesne sanktuarium poświęcone świętemu mistykowi tworzą kompleks uznawany za drugie, co do wielkości, sanktuarium we Włoszech.

Przypomnijmy, że pierwsza figura pielgrzymująca Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy została wyrzeźbiona według wskazówek siostry Łucji i ofiarowana Sanktuarium w Cova da Iria przez biskupa diecezji Leirii. 13 maja 1947 r. figurę uroczystie ukoronował arcybiskup Evroy.

Maryja w fatimskim znaku pielgrzymującym wielokrotnie okrążyła kulę ziemską, niosąc światu orędzie pokoju i miłości. Pomyśl takiej peregrynacji zrodził się w 1945 r. – tuż po zakończeniu II wojny światowej. Wtedy to pewien proboszcz z Berlina zaproponował, aby figura Matki Boskiej Fatimskiej odwiedziła wszystkie stolice państw i siedziby biskupstw w Europie, aż do granicy z Rosją. W kwietniu 1946 r. pomyśl ten został podjęty przez przed-

stawicielkę Luksemburga w Międzynarodowej Radzie Żeńskiej Młodzieży Katolickiej i już w następnym roku, dokładnie w dniu koronacji figury, rozpoczęła się jej pierwsza podróż. Po ponad pięćdziesięciu latach pielgrzymowania, podczas których figura odwiedziła 64 kraje na wszystkich kontynentach (wiele z nich po kilka razy), władze Sanktuarium Fatimskiego uznały, że figura nie powinna już więcej (poza wyjątkowymi sytuacjami) opuszczać Fatimy. W maju 2000 r. wizerunek Pani Fatimskiej został umieszczony na wystawie „Fatima Światło i Pokój”, gdzie obejrzały go dziesiątki tysięcy zwiedzających. Po trzech latach, 8 grudnia 2003 r. – w Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny – figurę przeniesiono do bazyliki Matki Boskiej Różańcowej i umieszczono na postumencie przy głównym ołtarzu.

W ostatnim czasie, w ramach przygotowań do obchodów stulecia objawień fatimskich, pierwszy wizerunek pielgrzymujący odbył dwie wyjątkowe peregrynacje: od 12 maja 2014 r. do 2 lutego 2015 r. odwiedził kontemplacyjne zgromadzenia zakonne w Portugalii, a następne od 13 maja 2015 do 13 maja 2016 r. – wszystkie portugalskie diecezje.

58. rocznica ustanowienia wieczystej adoracji w Sanktuarium Fatimskim

Adorację Najświętszego Sakramentu w Fatimie prowadzą siostry Wynagrodzicielki Matki Boskiej / **Cátia Filipe**

13 listopada 1959 r., na zakończenie diecezjalnej pielgrzymki do Sanktuarium Fatimskiego, ordynariusz diecezji Leirii bp João Pereira Venâncio poinformował pielgrzymów, że po Mszy św. odprawionej na przełomie roku (1959/60) przeniesie Najświętszy Sakrament do kaplicy Matki Boskiej z Góry Karmel w tzw. Nowym Szpitalu (obecnie: Dom Rekolekcyjny Matki Boskiej z Góry Karmel). Był to początek nieprzerwanej, trwającej dzień i noc, adoracji Najświętszego Sakramentu, której ustanowienie było wielkim pragnieniem poprzedniego biskupa José Alves Correia da Silva. W ten sposób 1 stycznia 1960 r. bp Venâncio zainicjował wieczystą adorację dla całej diecezji, prosząc wszystkie parafie i zgromadzenia zakonne o współpracę w tym dziele.

Prowadzenie adoracji powierzono siostrom wynagrodzicielkom Matki Boskiej Bolesnej z Fatimy, które mają swój dom w Cova da Iria.

Po kilku latach wieczystą adorację przeniesiono do tak zwanej „Kaplicy Słońca” w Starym Szpitalu (d. Schronisko dla Chorych; obecnie: Dom Rekolekcyjny Matki Boskiej Bolesnej), w której wystroju uwagę zwracał witraż przedstawiający cud słońca i malowidło ukazujące triumf Niepokalanego Serca Maryi.

Od 1 stycznia 1987 r. wieczysta adoracja odbywała się w kaplicy znajdującej się na końcu południowego ramienia kolumnady otaczającej bazylikę Matki Boskiej Różańcowej (obecnie: kaplica Anioła Pokoju). Najświętszy Sakrament był tam wystawiony w srebrnej monstrancji, wykonanej przez portugalskiego rzeźbiarza Zulmiro de Carvalho.

Obecnie miejscem wieczystej adoracji jest otwarta całą dobę kaplica Najświętszego Sakramentu w Galilei św. Piotra i św. Pawła, w podziemiach bazyliki Trójcy Przenajświętszej. W ciągu dnia nieustanną modlitwę prowadzą nadal siostry wynagrodzicielki Matki Boskiej Fatimskiej.

Wieczysta adoracja odbywa się w bazylice Trójcy Przenajświętszej

Ojciec Pio z Pietrelciny: święty, którego uzdrowiła Matka Boska Fatimska

2018: 50. rocznica śmierci włoskiego kapucyna / **Cátia Filipe**

Francesco Forgione, znany dziś na całym świecie jako ojciec Pio, urodził się 25 maja 1887 r. w miejscowości Pietrelcina (w 2017 r. obchodzono 130. rocznicę urodzin świętego); zmarł 23 września 1968 r. w San Giovanni Rotondo, a więc w tym roku przypada 50. rocznica jego śmierci.

Ojciec Pio, kapłan Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów, był żarliwym czcicielem Matki Boskiej. Gdy w 1959 r. doznał uzdrowienia z ciężkiej choroby, przypisywał je Pani Fatimskiej, której pielgrzymujący wizerunek przebywał wówczas we Włoszech.

Mając 72 lata ojciec Pio poważnie zachorował. Wszystko rozpoczęło się w kwietniu 1959 r., kiedy zakonnik zapadł na wysiękowe zapalenie płucnej – chorobę, która przykuła go do łóżka i nie pozwalała na wypełnianie posługi kapłańskiej. W sierpniu 1959 r. do San Giovanni Rotondo (gdzie przebywał kapucyn) przywieziono helikopterem figurę pielgrzymującą Matki Boskiej Fatimskiej. 6 sierpnia, mimo wyczerpania chorobą, ojciec Pio zdołał pójść do kościoła i modlił się przed wizerunkiem Pani z Fatimy. Ze względu na poważne osłabienie siedział na krześle, ale udało mu się pochylić i ucałować statuetkę Maryi, a w jej ręce włożyć różaniec.

Gdy figura opuszczała już klasztor, ojciec Pio westchnął do Madonny: „O matko moja! Zachorowałem wtedy, gdy przybyłaś do Włoch. Odwiedziłaś mnie tu – w San Giovanni, ale ja nadal cierpię z powodu choroby. Teraz wyjeżdżasz, a ja nie wyzdrowiałem!”. W tej samej chwili wstrząsnął nim gwałtowny dreszcz, a ciało ogarnęła fala ciepła i zakonnik nagle poczuł się znacznie lepiej. Wykrzyknął: „Zostałem uzdrowiony! Matka Boska mnie uzdrowiła!”.

Żarliwe nabożeństwo, jakie przez całe swoje życie ojciec Pio żywił do Przenajświętszej Maryi Panny, wyrażało się w jego czynach i słowach. Ponoć święty codziennie odmawiał od 15 do 35 tajemnic różańcowych. Kiedy ludzie prosili go o radę, mawiał: „Kochaj Maryję i odmawiaj różaniec, bo różaniec to broń przeciw złu dzisiejszego świata”.

Głęboka więź łącząca włoskiego świętego z Matką Boską sprawiła, że Sanktuarium Fatimskie wyraziło zgodę, by pierwsza figura pielgrzymująca (która praktycznie nie opuszcza już Fatimy), była obecna na uroczystościach związanych z rocznicami urodzin i śmierci ojca Pio z Pietrelciny, które w listopadzie 2017 r. odbyły się w sanktuarium w San Giovanni Rotondo.

Uroczyste przyjęcie figury pielgrzymującej w diecezji suburbikarnej Sabina

10 grudnia – zakończenie obchodów stulecia we Włoszech / **Enzo Sorrentino**

Dobiegła końca narodowa pielgrzymka fatimskiej figury pielgrzymującej we Włoszech. Wizerunek Matki Boskiej odwiedził 32 wspólnoty parafialne w 22 diecezjach, bazyliki papieskie w Rzymie, klasztory i domy zakonów kontemplacyjnych. Peregrynacji towarzyszyło orędzie Maryi z Fatimy, a papież Franciszek udzielił jej uczestnikom odpustu zupełnego pod określonymi warunkami.

Ostatni etap pielgrzymki wiódł przez diecezję suburbikarną Sabina-Poggio Mirteto. 10 grudnia 2017 r. w parafii św. Błażeja w Palombara Sabina odbyło się uroczyste zakończenie oficjalnych obchodów stulecia objawień fatimskich we Włoszech. W tym radosnym wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele wielu włoskich diecezji i parafii. Przed kościołem – przy dźwiękach pieśni fatimskich, wykonywanych przez miejscowy zespół muzyczny – odbył się pokaz kolorowych iluminacji, które rozświetliły dziedziniec i fasadę świątyni. Wieczór zakończył się przepięknym pokazem sztucznych ogniów, nawiązującym do spektaklu multimedialnego prezentowanego na zakończenie uroczystości stulecia w Sanktuarium Fatimskim.

Prezydent Ukrainy odwiedził Sanktuarium Fatimskie

Petro Poroszenko podkreślił prorocki charakter orędzia fatimskiego / Carmo Rodeia

Ks. Carlos Cabecinhas wręczył Pamiątkowy Medal Stulecia Objawień

17 grudnia rektor Sanktuarium ks. Carlos Cabecinhas przyjął prezydenta Ukrainy Petro Poroszenko, który przybył

do Fatimy z prywatną wizytą, w której towarzyszyła mu rodzina i przedstawiciele rządu.

Podczas spotkania, otoczony silną ochroną, ukraiński prezydent ofiarował rektorowi Sanktuarium Fatimskiego srebrny obraz z wizerunkiem katedry św. Zofii w Kijowie. Petro Poroszenko otrzymał Pamiątkowy Medal Stulecia Objawień.

Prezydent wpisał się do Księgi Pamiątkowej Sanktuarium Fatimskiego. W pozostawionym w niej wpisie podkreślił, że wyraźnie odczuł siłę tego świętego miejsca: „Pozostaję pod silnym wrażeniem treści orędzia fatimskiego, a szczególnie zawartej w nim ostrzeżenia o zagrożeniu, jakim dla ludzkości jest Rosja, która – o ile się nie nawróci – rozprzestrzeni swoje błędy na cały świat, wywołując wojny i masowe prześladowania narodów”. Przywódca Ukrainy przypomniał również, że to właśnie jego kraj „na własnej skórze” odczuł prawdziwość tych prorocत्व.

Po spotkaniu w Rektoracie, prezydent i towarzysząca mu delegacja zwiedziła Sanktuarium, w tym bazylikę Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy oraz Kaplicę Objawień, gdzie modlono się o pokój i normalizację sytuacji na Ukrainie.

W brazylijskim mieście Poços de Caldas uczczono stulecie objawień fatimskich

Sanktuarium Fatimskie otrzyma pamiątkową tablicę / Cátia Filipe

10 października 2017 r. Rada Miasta Poços de Caldas w stanie Minas Gerais (Brazylia) zebrała się na uroczystej sesji dla uczczenia 100. rocznicy objawień Matki Boskiej w Cova da Iria i 300. rocznicy odnalezienia figurki Matki Boskiej Objawionej, czczonej w brazylijskim sanktuarium w Aparecida.

W sesji, która odbyła się na wniosek radnego Carlosa Roberto de Oliveiry Costy, uczestniczyli przedstawiciele parafii Matki Boskiej Objawionej, Matki Boskiej Dobrego Zdrowia oraz lokalnego sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej. Wśród gości zaproszonych na uroczystość obecni byli: Ana Alice de Souza – miejska sekretarz ds. Administracji i Zarządzania Zasobami Ludzkimi, o. Marcelo Marins Gonçalves – rektor sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Poços de Caldas, ks. Francisco Carlos Pereira – proboszcz bazyliki Matki Boskiej Dobrego Zdrowia oraz przedstawiciele innych kościołów w mieście i regionie.

Reprezentantom parafii wręczono oko-

licznościowe dyplomy. Dwie tablice pamiątkowe, ufundowane dla upamiętnienia uroczystej sesji Rady Miejskiej Poços de Caldas, zostaną przekazane sanktuarium

Matki Boskiej Różańcowej w Fatimie, w Portugalii oraz narodowemu sanktuarium Matki Boskiej Objawionej w Aparecida, w Brazylii.

Podczas uroczystości uhonorowano przedstawicieli władz cywilnych

Kardynał Pietro Parolin: „Fatima stała się dla mnie duchową przystanią”

Watykański sekretarz stanu dziękuje za gościnne przyjęcie w Sanktuarium Fatimskim / Carmo Rodeia

Sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej, ksiądz kardynał Pietro Parolin wyznał, że Fatima stała się dla niego „duchową przystanią”, a piękno i prostota tego miejsca oraz religijna żarliwość pielgrzymów ułatwiła prawdziwe, osobiste spotkanie z Bogiem i z drugim człowiekiem.

Szef watykańskiej dyplomacji skierował do Sanktuarium Fatimskiego list, w którym dziękuje za gościnne przyjęcie i pisze: „Fatima stała się dla mnie duchową przystanią, w której prostota i piękno miejsc, cisza i żarliwa modlitwa pielgrzymów pomagają w spotkaniu ze sobą, z Bogiem i z bliźnim; w spotkaniu, które odbywa się pod macierzyńskim i pełnym czułości spojrzeniem Dziewicy Maryi”.

W ostatnim czasie sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej dwa razy odwiedził Fatimę: w październiku 2016 roku, kiedy przewodniczył wielkiej międzynarodowej pielgrzymce rocznicowej poprzedzającej rozpoczęcie roku jubileuszu stulecia objawień i w maju 2017 r., to-

warzyszając papieżowi Franciszkowi.

12 maja minionego roku kardynał Parolin przewodniczył Mszy św. w wigilię głównych uroczystości rocznicowych. Podkreślił wówczas, że orędzie fatimskie „jest najważniejszym orędziem chrześcijaństwa; jest wiadomością, że Jezus zmartwychwstał i jest Panem Historii”. Watykański dostojnik mówił również: „Fatima prosi o wytrwałość w poświęcaniu się Niepokalanemu Sercu Maryi dla uzyskania pokoju. Pewne jest, że modlitwa ta nigdy nie jest bezużyteczna. Podczas obchodów setnej rocznicy objawień – wdzięczni za dar, jakim te wydarzenia, ich orędzie oraz Sanktuarium Fatimskie stały się w mijającym stuleciu – łączymy nasz głos z głosem Przenajświętszej Dziewicy: «Wielbi dusza moja Pana, (...) bo wejrzał na uniżenie Służebnicy swojej. (...) a swoje miłosierdzie na pokolenia i pokolenia [zachowuje]» (Łk 1, 46-50)”.

Przewodnicząc międzynarodowej pielgrzymce rocznicowej w paździer-

Kard. Pietro Parolin dwa razy odwiedził Fatimę

niku 2016 r., sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej powiedział: „Jestem bardzo szczęśliwy, że mogę być tu z wami jako pielgrzym, w tym wyjątkowym miejscu, gdzie bije serce Dziewicy Matki i serce Kościoła”.

Papież Franciszek wspomina pielgrzymkę do Fatimy podczas spotkania z korpusem dyplomatycznym

Noworoczne spotkanie z ambasadorami akredytowanymi przy Stolicy Apostolskiej / Cátia Filipe

Podczas noworocznej audiencji dla członków korpusu dyplomatycznego, akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej, papież wspominał między innymi podróże apostolskie, jakie odbył w 2017 r., w tym pielgrzymkę do Sanktuarium Fatimskiego związaną z obchodami stulecia objawień oraz kanonizacją błogosławionych Franciszka i Hiacynty Marto.

Papież Franciszek podkreślił, że 12 i 13 maja przebywał w Portugalii jako pielgrzym i ze wzruszeniem opisywał serdeczne przyjęcie oraz silne emocje, jakie towarzyszyły wiernym w tych radosnych chwilach. Wspominając kanonizację widzących pastuszków papież mówił: „Mogłem tam zobaczyć wiarę pełną entuzjazmu i radości, jaką Maryja Dziewica wzbudziła w wielu zgromadzonych z tej okazji pielgrzymach”.

W minionym roku Ojciec Święty odbył jeszcze trzy inne zagraniczne podróże

apostolskie: do Egiptu (28-29 kwietnia), do Kolumbii (od 6 do 11 września) oraz

do Birmy i Bangladeszu (od 26 listopada do 2 grudnia).

„Zobaczyłem wiarę pełną entuzjazmu i wielką radość pielgrzymów”

Ostatniego dnia 2017 roku Ricardo Diniz dopłynął do Salvadoru da Bahia

Wyprawa z figurą Matki Boskiej rozpoczęła się w październiku w Fatimie / Cátia Filipe

31 grudnia 2017 r. Ricardo Diniz dopłynął do portu w Salvadorze da Bahia. Tak zakończyła się, rozpoczęta w Portugalii, samotna podróż żagłówką do Brazylii.

15 października 2017 r. żeglarz otrzymał w Sanktuarium Fatimskim figurę Matki Boskiej, którą zawiózł do Brazylii. W ten sposób Ricardo Diniz upamiętnił stulecie objawień w Fatimie i trzeczsetną rocznicę odnalezienia figurki Matki Boskiej Objawionej, czczonej w brazylijskim sanktuarium w Aparecida.

Fátima Luz e Paz (FLP – Fatima Światło i Pokój): Wiara przenosi góry. Czy to właśnie taka wiara zawiadła Pana do Brazylii?

RD: Naprawdę wiara przenosi góry! To prawda i właśnie taka wiara, pozwoliła mi dotrzeć do Brazylii. Ale to nie ta wiara sprawiła, że zapragnąłem tam dopłynąć. To są dwie różne rzeczy. Kiedy poczułem, że muszę odbyć tę podróż, moje motywacje nie miały wiele wspólnego z wiarą, z moim nabożeństwem do Matki Boskiej czy z przywiązaniem do tego czy innego Kościoła, do tej czy innej religii. Uprościłem to do maksimum i skoncentrowałem się na wierze – na wierze ludzi. Inaczej mówiąc: bez względu na religię czy wyznanie, wiara, jaką dostrzegamy w drugim człowieku jest zawsze poruszająca. W tym przypadku: jako Portugalczyk, który spędził ponad połowę swojego życia poza Portugaliją, szybko zrozumiałem, jakie znaczenie ma Matka Boska Fatimska dla Portugalczyków... i nie tylko. To jest poruszające! Dlatego – kiedy zdałem sobie sprawę, że zbliża się 100. rocznica objawień w Fatimie, która zbiega się z trzeczsetleciem odnalezienia figurki Matki Boskiej, czczonej w Aparecida w Brazylii – poczułem, że ta podróż jest bardzo ważna. W ten sposób czcimy i świętujemy, zbliżając oba kraje, wiarę ludzi w bardzo wy-

jątkowym czasie; nadajemy wartość tej wierze i tej więzi, która łączy wiernych z Matką Boską Fatimską. Potem przyszły wszystkie te wyzwania – techniczne, fizyczne, zdrowotne i finansowe – i były chwile, w których czułem, że nie dam rady. Podam przykład: wypłynąłem z Portugalii bez zapasów żywności wystarczających na całą podróż. Miałem prowiant tylko na parę dni, a trzeba tu dodać, że nie jem żadnych produktów zwierzęcych, czyli nawet łowienie ryb mnie nie urzędzało. Ale wypłynąłem – w nagłym przypływie wiary, modląc się o wsparcie i bezpieczeństwo.

FLP: To była wyjątkowa wyprawa w roku stulecia objawień. Czy będąc już w Brazylii odczuwał Pan, że osoby, z którymi się Pan tam zetknął, były szczęśliwe ze spotkania z wizerunkiem Matki Boskiej Fatimskiej?

RD: Podczas całej tej wyprawy, odkąd tylko ją podjąłem – od 15 października, kiedy odszedłem od ołtarza po Mszy św. w Fatimie – byłem nieustannie otoczony przez ludzi wielu narodowości. Tak było przez całą drogę, kiedy szedłem pieszo do Peniche i wszędzie, gdzie się pojawiałem; szczególnie na Wyspach Zielonego Przylądka. W Brazylii ludzie są niesamowicie wdzięczni, wyraz ich oczu wpatrzonych w figurę Matki Boskiej jest nie do opisania! Tak wiele osób, chciało jej

„Spokój odnajdywałem w modlitwie, wiele razy odmówiłem Zdrowaś Maryjo”

dotknąć, ucałować ją, modlić się, wznosząc ku niej ręce, różnymi gestami dziękować za to, że mają ją u siebie... To wszystko jest bardzo wyjątkowe! A ja... ja tylko niosę pewne przesłanie, które nie jest moje; to nie ja jestem tu ważny, ale właśnie to orędzie wiary, miłości, pokoju. Zrobiłem tylko to, co czułem, że powinienem zrobić. Chciałbym, żeby ta misja była pożyteczna, żeby pobudziła ludzi do refleksji i wzbudziła w nich dobre emocje.

FLP: O czym myślał Pan w trudnych chwilach tej wyprawy?

RD: Napotkałem wiele przeciwności, problemów technicznych, pogoda między Wyspami Kanaryjskimi a Wyspami Zielonego Przylądka była zła, pojawiły się też problemy finansowe. Przeżywałem chwile rozpacz, kompletnego wyczerpania, zwątpienia. Spokój odnajdywałem w modlitwie, wiele razy odmówiłem Zdrowaś Maryjo, nie tylko idąc, ale także na morzu. Czasami nagle zauważyłem, że od godziny powtarzam tylko tę modlitwę i to przynosiło mi ukojenie.

FLP: Czy planuje Pan już kolejną wyprawę?

RD: W 2017 roku przeszedłem portugalską drogę do Santiago de Compostela i chcę ją kontynuować. Chcę dojść na przylądek Finisterre. Chciałbym też przejść z mojego domu do Fatimy, to 160 km. Zaczynam też myśleć o tym, jak pięknie byłoby, gdyby figura Matki Boskiej udała się drogą morską także do innych krajów. W pomyśle, aby Matka Boska, wyruszyła z Portugalii i podróżowała po morzu jest zawarta bardzo wielka symbolika.

FLP: I wreszcie: jakie przesłanie chciałby Pan przekazać?

RD: Pragnę, by do obudzenia i wzmocnienia w ludziach wiary nie był potrzebny żaden żeglarz, nie były potrzebne gesty i obrazy; żeby nie trzeba było iść do sanktuarium, aby być blisko Boga. Wiara pochodzi z wnętrza człowieka, niech więc więź z Ojcem Niebieskim będzie zawsze i dla każdego czysta i wyjątkowa.

„W Brazylii ludzie są niesamowicie wdzięczni”

Maryjny Ruch Orędzia Fatimskiego organizatorem peregrynacji figury we Włoszech

Włoska pielgrzymka w roku stulecia objawień / Movimento Mariano

Figura pielgrzymująca, która przybyła z Portugalii do Włoch w kwietniu 2017 r., odwiedziła parafię Matki Boskiej Fatimskiej w położonej niedaleko Rzymu miejscowości Aranova. Stamtąd Maryja wyruszyła na spotkanie z tysiącami wiernych, którzy czekali na nią w sanktuarium Matki Bożej Miłości, położonym około 12 km na południe od Rzymu przy *Via Ardeatina*.

Kult Matki Bożej Miłości narodził się tu w połowie XVIII w., kiedy znana stała się historia pewnego pielgrzyma, który idąc do Rzymu zgubił w tej okolicy drogę. Zobaczywszy na nieodległym wzgórzu zabudowania dawnego zamku, udał się w ich kierunku. Jednak, gdy się do nich zbliżył, został zaatakowany przez sforę rozwścieczonych psów. Straciwszy już wszelką nadzieję, ujrzał na wieży zamkowej wizerunek Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Zrozpaczony pielgrzym zwrócił się do Maryi z prośbą o ratunek i dzięki Jej cudownej interwencji psy atakujące podróżnego uciekły; pojawiła się za to grupa pasterzy, którzy wskazali mu drogę do Rzymu. Ocalenie pątnika odczytywano jako oczywistą metaforę zbawienia ludu Bożego. W 1745 r. figurę Matki Boskiej przeniesiono do głównego ołtarza, zbudowanego w pobliżu wieży zamku (*Castel di Leva*), kościoła. Z każdym dniem przybywało do niego coraz więcej wiernych, przyciąganych sławą cudownego wizerunku Madonny. Z czasem sanktuarium stało się celem licznych peregrynacji Rzymian. Szczególnie znane są nocne pielgrzymki, które wyruszają w każdą sobotę lata. Kult Matki Bożej Miłości oraz tradycja pielgrzymowania do

niej są tu wciąż i niezmiennie bardzo żywe.

Tydzień maryjny z figurą pielgrzymującą Matki Boskiej Fatimskiej w rzymskim sanktuarium zakończył się Eucharystią, której przewodniczył asystent duchowy Maryjnego Ruchu Orędzia Fatimskiego ks. Vito Gomelino oraz uroczystą procesją bractw religijnych. Podczas podróży na pokładzie helikoptera figurze towarzyszyli współpracownicy Narodowego Komitetu Koordynacyjnego ds. Misji, reprezentujący władze Sanktuarium Portugalskiego we Włoszech i Maryjny Ruch Orędzia Fatimskiego. W ten sposób zakończył się kolejny etap niezwykle długiej *Pielgrzymki Maryi 2017*, upamiętniającej stulecie objawień w Cova da Iria.

Przypomnijmy, że pielgrzymka ta rozpoczęła się 22 kwietnia 2017 r. Figura Matki Boskiej Fatimskiej przemierzyła tysiące kilometrów z północy na południe Włoch; podczas peregrynacji na swej drodze napotkała setki tysięcy wiernych, a niezatarte wspomnienie, jakie pozostawiła w sercach tych ludzi, jednoczy ich wszystkich dla jednego tylko celu: podążać do Jezusa poprzez Jego Matkę, Maryję.

Przypomnijmy, że pielgrzymka ta rozpoczęła się 22 kwietnia 2017 r. Figura Matki Boskiej Fatimskiej przemierzyła tysiące kilometrów z północy na południe Włoch; podczas peregrynacji na swej drodze napotkała setki tysięcy wiernych, a niezatarte wspomnienie, jakie pozostawiła w sercach tych ludzi, jednoczy ich wszystkich dla jednego tylko celu: podążać do Jezusa poprzez Jego Matkę, Maryję.

Figura przemierzyła tysiące kilometrów z północy na południe Włoch

W roku stulecia objawień Sanktuarium Fatimskie otrzymało rekordową liczbę prośb o modlitwę

Do końca czerwca 2017 r. zanotowano prawie 400 tys. prośb o modlitwę w Fatimie / Cátia Filipe

Liczba prośb o modlitwę, kierowanych do Sanktuarium Fatimskiego w jubileuszowym roku stulecia objawień, pobiła wszystkie dotychczasowe rekordy.

W wypowiedzi dla biuletynu *Fátima Luz e Paz (Fatima Światło i Pokój)*, s. Giustina Mainini – przełożona wspólnoty Sióstr Oblatek Dziewicy Maryi z Fatimy (zgromadzenia odpowiedzialnego za odpowiedzi na prośby o modlitwę) informuje, że na razie policzono tylko te wiadomości, które dotarły do Fatimy do końca czerwca 2017 r. W ciągu sześciu pierwszych miesięcy roku jubileuszowego – listownie, emailem lub osobiście – skierowano do Sanktuarium 381 235 prośb o modlitwę do Matki Bo-

skiej, w tym: 87 858 prośb w języku portugalskim, 30 866 w języku hiszpańskim, 17 929 w języku francuskim, 117 671 w języku angielskim, 9 121 w języku włoskim i 117 790 w innych językach.

Zakonnica zwróciła szczególną uwagę na fakt, że w roku stulecia zanotowano znaczny wzrost liczby prośb z Polski.

Prośby o modlitwę dotyczą przede wszystkim pracy i zdrowia; prawie zawsze pojawiają się też intencje modlitwy o pokój na świecie.

Przypomnijmy, że w 2016 r. do Sanktuarium Fatimskiego dotarło w sumie 243 485 prośb o modlitwę.

Siostry oblaski przyjmują prośby o modlitwę z całego świata

Figura pielgrzymująca w Luandzie

Ogromne zainteresowanie wizytą figury skłoniło organizatorów do zmiany programu / **António Mucharreira**

Gdy w Sanktuarium w Fatimie, w Portugalii, kończyły się uroczyste obchody 100. rocznicy objawień, Angolczycy rozpoczęli radosne świętowanie doniosłej wizyty. 13 października 2017 r. w Luandzie entuzjastycznie powitano figurę pielgrzymującą Matki Boskiej Fatimskiej. To druga taka pielgrzymka w historii Angoli; poprzednio wizerunek Maryi z Fatimy przybył tu prawie 70 lat temu podczas peregrynacji do krajów afrykańskich.

Samolot Airbus 340 wylądował na lotnisku im. 4 lutego w Luandzie około 7.30. Figurę umieszczono w sali VIP tego lotniska, gdzie przebywała do godz. 18.00. Wtedy rozpoczęła się 6-kilometrowa procesja do kościoła Matki Boskiej Fatimskiej. Przez ponad 5 godzin tysiące wiernych podążało za fatimskim wizerunkiem Maryi. Wiele godzin wcześniej ludzie gromadzili się wzdłuż trasy procesji na poboczach dróg, starając się znaleźć najlepsze miejsce, by dobrze widzieć „Panią jaśniejszą od słońca”. Wierni zajęli okoliczne wiadukty, mury, balkony, drzewa... To było prawdziwe morze ludzi! Najtrudniej było pod kościołem, drogę przez zbity tłum torowała figurze policja i skauci.

António Mucharreira, jeden z inicjatorów i organizatorów pielgrzymki, opowiadał o wzruszeniu, jakie towarzyszyło mu od pierwszych chwil po przylocie: „Kiedy schodziłem po schodkach samolotu, nogi mi się trzęsły i myślałem tylko o tym, żeby postawić figurę na angolańskiej ziemi – ziemi, tak bardzo potrzebującej pokoju.

Figura pielgrzymująca Matki Boskiej podróżowała na pokładzie Airbusa 340

W ten sposób pragnąłem uczcić pamięć o wszystkich tych, dla których był to ostatni etap życia, którzy tu zginęli i pozostali na zawsze w czasie wojny kolonialnej, która przyniosła tak wiele ofiar po obu stronach”. I kontynuował: „Kolejne, trudne wręcz do opisanie, wrażenie to procesja wśród tysięcy rozemocjonowanych ludzi, pozdrawiających Matkę Boską. To oni – nieustannie odmawiając modlitwę różańcową, tak jak o to prosiła Maryja w Fatimie – przyczyniają się do osiągnięcia upragnionego pokoju w swoim kraju”.

Początkowo planowano wyjazd figury pielgrzymującej do miasta Uíge, ale z powodów logistycznych podróż ta została odwołana.

W kościele Matki Boskiej Fatimskiej w Luandzie codziennie odprawiano trzy

Msze św.: o 6.30, 11.00 i 18.30. Najbardziej uroczysty charakter miały popołudniowe Eucharystie, którym często przewodniczyli miejscowi biskupi. Mszę św. w niedzielę 15 października celebrował nuncjusz apostolski w Angoli, obecni byli wszyscy angolańscy biskupi (m.in. abp Filomeno Dias – arcybiskup Luandy, abp José Imamba – arcybiskup Saurimo, bp Zeferino Zeca Martins – biskup pomocniczy Luandy) oraz biskup z Wysp św. Tomasza i Książęcej.

Początkowo planowano, że wszystkie uroczystości będą odbywać się we wnętrzu świątyni, która może pomieścić około tysiąca wiernych. Jednak już drugiego dnia, w związku z napływem coraz większej liczby pielgrzymów, organizujący pobyt figury w Luandzie ojcowie kapucyni byli zmuszeni do przeniesienia wszystkich popołudnio-

Pielgrzymująca figura Pani Fatimskiej z bezprecedensową wizytą w Korei Południowej

Przez dwa miesiące figura odwiedziła 14 koreańskich diecezji / **Cátia Filipe**

Przez dwa miesiące figura pielgrzymująca Matki Boskiej Fatimskiej przebywała w Korei Południowej. W czasie tej bezprecedensowej wizyty odwiedziła 14 koreańskich diecezji.

Peregrynację, która trwała od 22 sierpnia do 13 października, zorganizowali wspólnie Światowy Apostolat Fatimski w Korei i lokalny Kościół katolicki.

Od 22 do 30 sierpnia figura przebywała w Fatimskim Sanktuarium Pokoju, leżącym przy granicy między Koreą Południową a Koreą Północną, gdzie w tym czasie prowadzono nowennę w intencji pokoju w tym regionie świata. Następnie Pani Fatimska rozpoczęła peregrynację po koreańskich diecezjach.

13 października, na zakończenie wizyty, odprawiona została Msza św. w hali sportowej Gangseo w Busan. Eucharystii przewodniczył bp Sam Seok (biskup pomocniczy diecezji Busan), który udzielił wiernym błogosławieństwa. Na uroczystość przybyło około 7 000 osób z całego kraju. Szacuje się, że podczas tej 50-dniowej pielgrzymki cześć Pani Fatimskiej oddało blisko 55 500 osób.

Przypomnijmy, że figura pielgrzymująca z Fatimy była już w Korei Południowej w 1978 r., w ramach pielgrzymki, podczas której okrążyła cały świat.

13 października inna figura pielgrzymująca dotarła do stolicy Angoli – Luandy. To także druga, po prawie 70 latach, wizyta fatimskiego wizerunku w tym kraju. Figura

przybyła do Angoli na zaproszenie zgromadzenia ojców kapucynów, ale organizacja peregrynacji wymagała mobilizacji całego Kościoła lokalnego i przyciągnęła nawet wiernych z sąsiednich krajów (np. z Namibii).

Według rzecznika prasowego zgromadzenia kapucynów podczas pielgrzymki figury Matki Boskiej Fatimskiej w Angoli około 20 tysięcy wiernych przystąpiło do sakramentu pokuty i pojednania. Jednym z najwspanialszych momentów uroczystości była procesja ze świecami, która odbyła się 21 października. Pielgrzymi przemierzali ulice Luandy przez ponad pięć godzin. Figura przebywała również w klasztorze sióstr kларыsek, w którym mieszka obecnie 58 zakonnic.

wych uroczystości do „prawdziwego sanktuarium”, jakim stał się wielki plac przed kościołem.

Z każdym dniem przybywało coraz więcej wiernych z różnych, często odległych, prowincji Angoli, a nawet z sąsiednich krajów, takich jak Namibia i Zair. Zwykle pielgrzymi zostawali w sanktuarium przez kilka dni. Wielu spało pod gołym niebem, niektórzy „szczęśliwcy” zdołali jeszcze znaleźć nocleg w domach pielgrzymkowych, znajdujących się na tyłach kościoła.

Rzecznik kapucynów poinformował, że w ciągu 12 dni pobytu figury w sanktuarium, do sakramentu pokuty i pojednania przystąpiło od 15 000 do 20 000 osób; dla wielu była to pierwsza spowiedź od 20 lub 30 lat. W tym czasie udzielono ponad 50 000 Komunii św.

Ważnym momentem pielgrzymki było czuwanie modlitewne, które rozpoczęło się w piątek 20 października po Mszy św. o godzinie 18.30, a zakończyła następnego dnia o 6.00 rano. Uczestniczyły w nim tysiące rozentuzjarmowanych i rozmodlonych pątników. W sobotę 21 października ulicami Luandy przez ponad 5 godzin przechodziła wielka procesja ze świecami. Było to wydarzeniem bezprecedensowe w religijnej historii tego narodu! Podobnie imponująca i pełna wzruszeń była procesja odprowadzająca fatimską figurę pielgrzymującą na lotnisko. Trudno opisać wielkie emocje wiernych, którzy żegnali wizerunek Matki Boskiej. Nawet silny policyjny kordon nie zdołał utrzymać w ryzach tłumu, który przedarł się w kierunku feretronu, by choćby przez chwilę dotknąć tej – tak kochanej przez Angolczyków – figury, nazywanej tu czule „Mamã fatinha” („Mateczka fatimska”). Innym pięknym wydarzeniem (bardziej prywatnym, ale także niezwykle

wzruszającym) było przewiezienie figury do klasztoru sióstr klarysek w Luandzie. Figura pielgrzymująca spędziła noc otoczona modlitwą 58, żyjących w klauzurze, zakonnic. Jednym z tych przeżyć, których António Mucharreira z pewnością nigdy nie zapomni, była chwila, gdy zdjął różaniec z rąk figury i umieścił go w dłoniach matki przełożonej. W ten sposób podczas modlitewnego czuwania wszystkie siostry miały możliwość, by modlić się na tak wyjątkowym różańcu. Ta modlitwa na zawsze pozostanie w ich pamięci.

Peregrynacja była bardzo dobrze zorganizowana dzięki wspólnej pracy i zaangażowaniu wszystkich odpowiedzialnych za nią osób i służb. Trzeba tu wymienić: angolańską policję, obecną podczas wszystkich wydarzeń, ochronę zorganizowaną na stałe wokół kościoła, skautów, którzy byli ważnym elementem wspierającym organizatorów oraz licznych i wspaniale działających akolitów – prawdziwych profesjonalistów

Tysiące pielgrzymów oddało cześć figurze pielgrzymującej

w tym, co do nich należało. Szczególnie wyrazi uznania należą się komisji organizacyjnej (na czele której stali ojcowie kapucyni) za jej jednogłośnie w realizacji wspólnie zaplanowanych celów. António Mucharreira podkreśla również wspaniały gest portugalskich linii lotniczych TAP, które zaoferowały trzy miejsca w kabine pasażerskiej dla figury i dodatkowo bezpłatny przelot dla trzech towarzyszących jej osób.

António Mucharreira, członek Stowarzyszenia Służebników Matki Boskiej Fatimskiej, który od 3 lat „z oddali” przygotowywał tę pielgrzymkę stwierdza: „Było to wielkie i poruszające doświadczenie wiary, którego nigdy nie zapomnę. Emocje ogarnęły mnie, gdy tylko zszedłem ze schodków samolotu i postawiłem figurę na angolańskiej ziemi – 40 lat po tym, jak wyładowałem tu z bronią w rękę; a teraz przybyłem z orężem pokoju, miłości i modlitwy. To była wyjątkowa chwila, w której poprzez proste gesty starałem się upamiętnić wszystkich, którzy tu przyjechali i już nigdy nie wrócili”.

Warto podkreślić, że wiele stacji telewizyjnych i radiowych w Angoli oraz agencja informacyjna *Ecclesia*, która prowadziła pełną transmisję z pielgrzymki, dołożyły wielu starań, by wydarzenie było relacjonowane tak, jak na to zasługiwało. Publiczna Telewizja Angolska (TPA) wysłała nawet do Portugalii ekipę, która towarzyszyła wszystkim wydarzeniom: od odlotu z lotniska Portela w Lizbonie do przybycia do Luandy. Z wielkim entuzjazmem i radością relacje te oglądali m.in. mieszkańcy Mozambiku, którzy zapragnęli, aby figura pielgrzymująca w przyszłym roku przybyła do mozambickich miast: Nacali i Beiry (gdzie będzie konsekrowane sanktuarium dedykowane Matce Boskiej Fatimskiej) oraz do stolicy kraju – Maputo.

Złota Księża Wielkiej Nowenny Fatimskiej w Kaplicy Objawień

Pielgrzymka 37 polskich księży do Cova da Iria / ks. Krzysztof Czaplak SAC i ks. Andrzej Gładysz SAC – Zakopane, Polska

W niedzielę 19 listopada, podczas modlitwy różańcowej w Kaplicy Objawień Sanktuarium Fatimskiego, wystawiono *Złotą Księżę Wielkiej Nowenny Fatimskiej*.

Ta niezwykła *Księża* zawiera wpisy osób prywatnych i rodzin, zgromadzeń zakonnych, wspólnot modlitewnych, parafii, a także rozgłośni radiowych i telewizyjnych, wydawnictw i czasopism z Polski oraz 31 innych krajów świata. Jest ona świadectwem zaangażowania ponad 3 milionów wiernych, którzy przyłączyli się do dzieła Wielkiej Nowenny Fatimskiej. *Księża* jest wyrazem prośb i intencji każdego z nich. Prawdopodobnie wiele osób, których nazwiska zostały wpisane do *Złotej Księgi* nigdy nie będzie miało okazji nawiedzić Cova

da Iria. Dlatego tak wielkie znaczenia miało jej wystawienie u stóp figury Matki Boskiej w Kaplicy Objawień.

Oprawiona w skórę i spięta pozłaczanymi klamrami *Księża* ma wymiary 35 na 45 cm i waży około 6 kg. Przekazaniu *Złotej Księgi Wielkiej Nowenny Fatimskiej* na ręce rektora Sanktuarium, które nastąpiło podczas niedzielnej Mszy św. w bazylice Trójcy Przenajświętszej, towarzyszyła grupa 37 księży-pielgrzymów z Polski.

Przypomnijmy, że w listopadzie 2015 r. przeprowadzono badania na temat kultu maryjnego i fatimskiego w Polsce. Badania przeprowadził Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego w oparciu o ankiety rozesełane, za zgodą Konferencji Episkopatu Polski, do

wszystkich polskich parafii (ok. 12 tys.).

Wyniki badań wskazują, że pobożność maryjna zajmuje istotne miejsce w polskim katolicyzmie. Charakteryzuje się ona daleko posuniętą różnorodnością oraz bogactwem form, praktyk i zwyczajów. Dane statystyczne potwierdzają, że istnieją trzy główne formy pobożności maryjnej w Polsce: różaniec, nabożeństwa majowe i nabożeństwa fatimskie. Warto podkreślić, że w 2009 r. nabożeństwo pierwszych sobót miesiąca było bardzo rzadką praktyką w polskich parafiach. Obecnie jest ono praktykowane w prawie 80% parafii, jednakże w formie pełnej i poprawnej (to znaczy ze wszystkimi elementami tego nabożeństwa) w niespełna 30% parafii w Polsce.

Bp Marjan Turnšek: „Sednem «szkoły Fatimy» jest duchowa walka”

Były arcybiskup Mariboru o aktualności orędzia fatimskiego i jego odbiorze

w Słowenii / Cátia Filipe

Fátima Luz e Paz (FLP – Fatima Światło i Pokój): W jaki sposób w Słowenii obchodzono stulecie objawień fatimskich?

Bp Marjan Turnšek (MT): Do obchodów stulecia objawień fatimskich w Słowenii przygotowaliśmy się przede wszystkim poprzez, odbywającą się od maja do października 2016 r., pielgrzymkę figury Matki Boskiej. Wielu wiernych uczestniczyło w tym pięknym i pełnym miłości wydarzeniu. Była to prawdziwa misja Maryi w Słowenii.

W wielu parafiach, w ramach przygotowań do stulecia, rozpoczęto nabożeństwo pierwszych pięciu sobót; w niektórych prowadzono je od stycznia do maja, w innych wybrano czas od maja do października. Wiele grup modlitewnych każdego 13. dnia miesiąca odmawiało różaniec w swoich kościołach. Ważną inicjatywą licznych wspólnot było przyjmowanie figury Matki Boskiej Fatimskiej w rodzinach; całe rodziny odmawiały różaniec przy fatimskim wizerunku Maryi. Odbywały się też pielgrzymki do naszych ośrodków kultu maryjnego, a także do Fatimy. W okresie od maja do października, praktycznie w każdym miesiącu, w jednej z diecezji uroczystości świętowano stulecie objawień. Uroczystości ogólnokrajowe odbyły się

14 października w klasztorze w Stičnej. Zaproszono na nie wiernych z Chorwacji – przybyło ponad 2 000 chorwackich pielgrzymów, towarzyszyło im 5 biskupów. W sumie w Stičnej zgromadziło się około 6 000 osób. Zakończenie obchodów stulecia objawień fatimskich w Słowenii było naprawdę uroczyste i bogate w duchowe dary. Zresztą to samo można powiedzieć o całym roku jubileuszowym.

FLP: A co po stuleciu?

MT: W listopadzie odbędzie się narodo-wa, słoweńska pielgrzymka do Stičnej, będąca aktem dziękczynienia za wszystkie otrzymane dary duchowe. Wiele inicjatyw modlitewnych będzie kontynuowanych również w przyszłości. Wezwania orędzia fatimskiego – módlcie się, módlcie się wiele, ponosćcie ofiary w intencji pokoju i nawrócenia grzeszników – są w Słowenii bardzo silne. Coraz częściej jest praktykowane nabożeństwo pierwszych sobót. Przygotowujemy formację grup „małych pastuszków”, których misją będzie wspólna modlitwa i upowszechnianie orędzia fatimskiego.

FLP: Czy uważa ksiądz biskup, że orędzie fatimskie jest wciąż aktualne i może pozostać aktualne przez kolejne sto lat?

MT: Wierzę, że orędzie fatimskie jest wieczne i będzie aktualne aż do końca świata. Zło istnieje i będzie realnie istniało, ale równie realne i jeszcze silniejsze jest dobro. Bóg chce, abyśmy czynili dobro i w ten sposób uczestniczyli w pozytywnych przemianach na świecie.

FLP: W maju papież Franciszek przypomniał nam, że „mamy Matkę”. W jaki sposób możemy odpowiedzieć na prośby, jakie Matka Boska skierowała do nas w Fatimie?

MT: Dzieci okazują matce miłość poprzez wierność jej słowom, jej sposobowi życia; tak samo robimy w relacji z naszą Matką z Nieba. Myślę, że Matka Boska byłaby zadowolona, gdyby zobaczyła swoje dzieci walczące przeciw wszelkiemu złu i czyniące dobro. Sednem „szkoły Fatimy” jest duchowa walka.

FLP: Orędzie fatimskie jest orędziem pokoju. Czy w Fatimie można znaleźć rozwiązanie dla świata pełnego konfliktów?

MT: To, co mówi Maryja jest prawdą! Nie ma innego sposobu rozwiązania konfliktów, jak tylko modlitwa i ofiara: modlitwa różańcowa i ofiara ponoszona w codziennym życiu. To prowadzi do nawrócenia, przede wszystkim nas samych, a potem także innych ludzi. Zło można zwyciężyć tylko dobrem.

Bułgaria: sanktuarium w Plewen – bijące serce wzywające do nawrócenia

Bułgarscy katolicy obchodzą stulecie objawień Matki Boskiej Fatimskiej w nowym sanktuarium maryjnym / AIS

1 lipca 2017 r. kardynał Leonardo Sandri, prefekt Kongregacji ds. Kościołów Wschodnich, przybył do sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Plewen (na północy Bułgarii), aby wraz z bułgarskimi katolikami świętować stulecie objawień Maryi w Cova da Iria. Watykański dostojnik nazwał sanktuarium w Plewen „bijącym sercem, z którego rozbrzmiewa wciąż na nowo, zawsze aktualne wezwanie do nawrócenia”.

Gdy w 1996 r. bp Petko Christov, ordynariusz diecezji Nikopolu, pielgrzymował w towarzystwie innych bułgarskich biskupów do Sanktuarium w Fatimie, aby poświęcić Bułgarię Niepokalanemu Sercu Maryi, modlił się w bardzo szczególnej intencji. „Jeśli uzyskam pozwolenie na zbudowanie nowego kościoła w Plewen, poświęcę go Tobie, Matko Boska Fatimska”, obiecywał. Minęło wówczas dopiero siedem lat od upadku komunizmu, trwały

burzliwe przemiany polityczne i bułgarski Kościół katolicki musiał zaczynać praktycznie od zera. Byli komunistyczni przywódcy robili wszystko, żeby zatrzymać pozwolenie na powstanie nowej świątyni. Jednak, po powrocie do domu, bp Christov znalazł odpowiedni teren i wywalczył zgodę na budowę.

Dziś, kościół Matki Boskiej Fatimskiej w Plewen jest diecezjalnym sanktuarium maryjnym, gdzie Matka Boga jest czczona przez wielu bułgarskich katolików. Wkrótce zostanie podniesione do kategorii sanktuarium narodowego. Jego powstanie w tym kraju jest wielce symboliczne. W 1917 r., jeszcze przed rewolucją październikową w Rosji, Matka Boska opowiedziała trojgu pastuszkom z małej portugalskiej wioski w pobliżu Fatimy, o dramatycznych konsekwencjach komunizmu, które boleśnie dotknęły Kościół w Bułgarii.

Obchody rocznicy stulecia objawień odbywały się w bardzo radosnej atmosferze

Narodowa figura pielgrzymująca oraz relikwie świętych Franciszka i Hiacynty w Walsingham

Od 25 do 27 września 2017 r. trwały rekolekcje w angielskim sanktuarium / Oliver Abasolo

W roku stulecia objawień Matki Boskiej w Cova da Iria, Światowy Apostolat Fatimski (publiczne stowarzyszenie wiernych zatwierdzone przez Papieską Radę ds. Świecików) zorganizowało peregrynację narodowej figury pielgrzymującej Matki Boskiej Fatimskiej oraz relikwii niedawno kanonizowanych Franciszka i Hiacynty Marto do sanktuariów oraz świątyń Anglii i Walii.

Brytyjska figura pielgrzymująca Matki Boskiej Fatimskiej została poświęcona 13 maja 1967 r. przez papieża Pawła VI podczas obchodów jubileuszu 50. rocznicy objawień; w tym samym roku biskup diecezji Leirii ofiarował ją katolikom w Wielkiej Brytanii. Wizerunek znajduje się pod opieką Światowego Apostolatu Fatimskiego w tym kraju. Ponownie poświęcił go Ojciec Święty Jan Paweł II podczas wizyty apostolskiej w Zjednoczonym Królestwie w 1982 r.

Po raz pierwszy narodową figurę pielgrzymującą przywieziono do Walsingham 13 maja 1971 r. W tym dniu, dla uczczenia 25. rocznicy koronacji pierwszej figury Matki Boskiej w Fatimie (1946 r.), odbyła się jednoczesna koronacja wszystkich narodowych figur pielgrzymujących w sanktuariach maryjnych w 70 krajach. Na miejsce koronacji w Anglii wybrano właśnie Walsingham. Biskup Alan Clark, ówczesny ordynariusz diecezji Elmham, wraz z innymi dwudziestoma kapłanami, odprawił Mszę św. przed tzw. „Kaplicą Trzewików” [średniowieczna kaplica zachowana na drodze do sanktuarium; nazwa kaplicy wzięła się prawdopodobnie stąd,

że pątnicy zdejmowali obuwie, by boso przejść ostatnią „świętą milę” dzielącą ich od Walsingham – przyp. tłum.]. Figurę niesiono w procesji ulicą *Friday Market* – tę „świętą milę” przeszło ponad 1 000 osób. Wierni całowali figurę, dotykali jej różańcami i innymi dewocjonaliami, prosząc przy tym Matkę Boską Fatimską o macierzyńskie wstawienie.

Kanonizując pastuszków z Fatimy, Kościół wskazał, że życie według wezwań orędzia Matki Boskiej – tak, jak to czyniły dzieci – jest pewną drogą do osobistego uświęcenia każdego człowieka. Figurze towarzyszyły więc relikwie świętych Franciszka i Hiacynty Marto. Były to, udostępnione przez Postulację procesów kanonizacyjnych, fragmenty oryginalnych trumien umieszczone w pięknym relikwiarzu, ozdobionym wizerunkami aniołów. Wierni adorowali relikwie podczas trzydniowych rekolekcji fatimskich w narodowym sanktuarium Matki Boskiej w Walsingham. W ich programie znalazły się konferencje na temat: orędzia objawień, nabożeństwa pięciu pierwszych sobót, modlitwy różańcowej, poświęcenia się Maryi przez modlitwę szkaplerzną oraz związków i znaczenia objawień fatimskich dla nabożeństwa szkaplerznego. Uczestnicząco w Mszach św., adoracjach, czuwaniach modlitewnych i procesjach, wiele osób przystąpiło do sakramentu pokuty i pojednania.

25 września 2017 r., podczas Mszy św. celebrowanej w południe, wizerunek Pani Fatimskiej powitał i ponownie ukoronował

Figurze pielgrzymującej towarzyszyły relikwie pastuszków

rektor sanktuarium w Walsingham – ksiądz prałat John Armitage. Ks. Simon Chinery, prezbiter ordynariatu Matki Boskiej z Walsingham, który prowadził większą część rekolekcji, przewodniczył procesji z lampionami do Kaplicy Trzewików. 27 września pożegnalną Mszę św. odprawił ordynariusz diecezji Lancaster bp Michael Campbell, który towarzyszył pielgrzymom ze swojej diecezji. Na zakończenie Eucharystii ponownie odbyła się procesja z figurą do Kaplicy Trzewików.

Program uroczystości wielkanocnych

NIEDZIELA PALMOWA

- 10.30 – Poświęcenie palm i procesja na Placu Modlitwy
- 11.00 – Msza św. na Placu Modlitwy
- 14.00 – Droga krzyżowa na Placu Modlitwy
- 17.30 – Nieszpory w bazylice Matki Boskiej Różańcowej

WIELKI CZWARTEK

- 09.00 – Jutrznia w bazylice Matki Boskiej Różańcowej
- 18.00 – Msza Wieczerzy Pańskiej w bazylice Trójcy Przenajświętszej
- 23.00 – Adoracja wspólnotowa – Modlitwa Konania Jezusa w kaplicy Śmierci Jezusa

WIELKI PIĄTEK

- 00.00 – Droga krzyżowa w Valinhos, początek w Kaplicy Objawień
- 09.00 – Jutrznia w bazylice Matki Boskiej Różańcowej

- 15.00 – Liturgia Męki Pańskiej w bazylice Trójcy Przenajświętszej
- 21.00 – Droga krzyżowa na Placu Modlitwy

WIELKA SOBOTA

- 09.00 – Jutrznia w bazylice Matki Boskiej Różańcowej
- 12.00 – Różaniec w Kaplicy Objawień
- 15.00 – Modlitwa do Matki Boskiej Bolesnej w Kaplicy Objawień
- 17.30 – Nieszpory w bazylice Matki Boskiej Różańcowej

WIELKANOC

- Sobota
- 22.00 – Wigilia Paschalna w bazylice Trójcy Przenajświętszej

Niedziela

- Program z niedzieli

Ks. Carlos Cabecinhas: „Fatima jest najbardziej znaczącą destynacją w portugalskiej turystyce religijnej”

Rektor Sanktuarium Fatimskiego uczestniczył w otwarciu Międzynarodowego Kongresu Turystyki Religijnej i Pielgrzymkowej / Cátia Filipe

Fatima przełamuje granice i zbliża narody

Fatima była gospodarzem Międzynarodowego Kongresu Turystyki Religijnej i Pielgrzymkowej. Podczas inauguracji kongresu rektor Sanktuarium w Cova da Iria, nazwał Fatimę najważniejszym kierunkiem w portugalskiej turystyce religijnej. „Obchody stulecia objawień umocniły światowe znaczenie Fatimy, potwierdzając na poziomie międzynarodowym, że Fatima jest najbardziej znaczącą destynacją portugalskiej turystyki religijnej” powiedział ks. Carlos Cabecinhas na sesji otwarcia. Kongres, który odbył się w Centrum Pastoralnym Pawła VI, zorganizowano we współpracy z Radą Miejską Ourém i Światową Organizacją Turystyki. Tematem wiodącym obrad było zagadnienie: „Potencjał miejsc świętych jako narzędzie zrównoważonego rozwoju turystyki”.

Dziękując za możliwość goszczenia kongresu ks. Cabecinhas mówił: „Wielość kra-

jów pochodzenia pielgrzymów, którzy – co roku – przybywają do Fatimy, pokazuje, że jest to *de facto* sanktuarium znane na całym świecie. I jeśli w przeszłości nie było to jeszcze dla kogoś całkowicie oczywiste, to w roku stulecia fakt ten ukazał się nam bez najmniejszych wątpliwości poprzez znaczący wzrost liczby pielgrzymów przybywających ze wszystkich kontynentów”. I dodał: „Organizacja tego kongresu wydaje się być szczególnie korzystna, ponieważ stwarza nam okazję do refleksji nad potencjałem miejsc świętych, takich jak Fatima, w aspekcie zrównoważonego rozwoju turystyki”.

Rektor Sanktuarium podkreślił, że należy podjąć poważną dyskusję dotyczącą potencjału pielgrzymowania oraz turystyki religijnej, rozumiejąc i traktując te dwa zagadnienia jako komplementarne. W swojej wypowiedzi ks. Carlos Cabecinhas wskazy-

wał na podobieństwa w doświadczeniach pielgrzyma i turysty: „Kiedy mówimy o miejscach świętych lub o sanktuariach, granica oddzielająca turystykę religijną od pielgrzymowania jest bardzo cienka”.

Wyraził również pragnienie, by kongres – odbywający się w miejscu o tak wyjątkowym znaczeniu, jak Fatima – stał się środkiem zbliżenia między narodami. Podkreślał przy tym, że pielgrzymki – jako uniwersalne doświadczenie religijne występujące nie tylko w chrześcijaństwie, ale we wszystkich wielkich religiach – zawsze starają się przełamywać granice i zbliżać do siebie narody: „Istnienie narodowych lub ponadnarodowych miejsc pielgrzymkowych nie jest nowym zjawiskiem. Są one formą kontaktu między narodami, miejscem ustanawiania więzi, drogą budowania pokoju. W Fatimie doświadczamy tego każdego dnia”.

Międzynarodowy kongres zorganizowano przy wsparciu portugalskiego Ministerstwa Gospodarki. Wzięli w nim udział sekretarz generalny Światowej Organizacji Turystyki Taleb Rifai oraz przedstawiciele rządów różnych krajów (m.in. Paragwaju, Sri Lanki, Litwy, Macedonii, Egiptu). W spotkaniu uczestniczyli też związani z branżą turystyczną specjaliści z Korei Południowej, Hiszpanii, Norwegii, Etiopii i Izraela.

Głównym celem kongresu było podjęcie dyskusji o: potencjale i konkurencyjności rynku turystyki religijnej, podnoszeniu atrakcyjności destynacji pielgrzymkowych, promowaniu turystyki religijnej w nowoczesnych mediach regionalnych, krajowych i światowych oraz dzieleniu się doświadczeniem na temat najlepszych form popularyzowania kierunków pielgrzymkowych.

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie mogą być dowolnie wykorzystywane. Przy ich wykorzystaniu należy podać źródło oraz autora (jeśli tekst jest podpisany).

Fátima Światło i Pokój

Dyrektor: Ks. Carlos Cabecinhas

Wydawca i redakcja: Sanktuarium Matki

Boskiej Różańcowej w Fatimie

Płatnik nr. 500 746 699

Adres: Santuário de Fátima – Apartado 31

2496-908 FÁTIMA (Portugal)

tel.: +351 249 539 600 * Fax: +351 249 539 668

Email: comunicacaosocial@fatima.pt

www.fatima.pt

Druk: Gráfica Almondina – Torres Novas

Egzemplarz obowiązkowy: 210 650/04

ISSN: 1647-2438

Zwolnione z rejestru E.R.C. na mocy dekretu 8/99 z 9 czerwca – art. 12, paragraf 1, podpunkt a).

FATIMA ŚWIATŁO I POKÓJ - PRZEDŁUŻENIE / NOWE PRENUMARATY

BEZPŁATNA PRENUMERATA ROCZNA = 4 NUMERY

Wyślij swoje zamówienie na subskrypcję na adres: assinaturas@fatima.pt

Zaznacz język, w jakim chcesz otrzymywać czasopismo:

niemiecki, hiszpański, francuski, angielski, włoski, polski, portugalski

Dla zainteresowanych darowizną na wsparcie publikacji

Przelew bankowy krajowy (Millenium BCP) NIB: 0033 0000 50032983248 05

Przelew bankowy międzynarodowy IBAN: PT50 0033 0000 5003 2983 2480 5

BIC/SWIFT: BCOMPTPL / Czek lub przekaz pocztowy: Santuario de Nossa Senhora de Fatima, Apartado 31, 2496-908 Fatima Portugal

Pomóż nam rozpowszechnić orędzie Matki Boskiej poprzez czasopismo „Fatima Światło i Pokój”!

Figura pielgrzymująca w Wenezueli

Maryja niesie nadzieję na pokojowe rozwiązanie kryzysu w tym kraju / Diogo Carvalho Alves

W roku stulecia objawień w Cova da Iria, figury pielgrzymujące Matki Boskiej z Fatimy odbyły ponad 30 peregrynacji, odwiedzając między innymi kraje, w którym orędzie pokoju niesione przez fatimski wizerunek Maryi miało szczególne znaczenie. Tak było w Wenezueli, w której od dłuższego czasu trwa kryzys polityczny, społeczny i ekonomiczny, osłabiający poczucie bezpieczeństwa oraz pogarszający warunki życia ludzi. Od kwietnia do grudnia 2017 r., pod hasłem „Światło, pokój i pojednanie dla Wenezueli”, figura pielgrzymująca odwiedza wenezuelskie diecezje. Rozgorzała nadzieja wiernych na wstawiennictwo Maryi w intencji trwałego, pokojowego rozwią-

zania konfliktu oraz godnej i sprawiedliwej przyszłości dla całego narodu.

W lutym 2017 r. ordynariusz diecezji Maracay, biskup Rafael Conde Alfonso skierował do Sanktuarium Fatimskiego prośbę o przysłanie figury pielgrzymującej do Wenezueli. Pośrednikiem między obiema instytucjami był kapłan tej diecezji, który trzy lata wcześniej pełnił w portugalskim Sanktuarium posługę duszpasterską jako spowiednik.

Początkowo planowano peregrynację tylko w diecezji Maracay (na północy Wenezueli), która rozpoczynała obchody jubileuszu jej erygowania. Szybko okazało się jednak, że pobożni i maryjni Wenezuelczy-

cy oraz bardzo liczna w tym kraju wspólnota emigrantów portugalskich, pokładającą w Matce Boskiej Fatimskiej nadzieję na budowanie pokoju i pojednania, zapragnęli, aby wizyta objęła również sąsiednie diecezje. Prośba o przedłużenie obecności figury pielgrzymującej w Wenezueli została natychmiast zaakceptowana przez Sanktuarium Fatimskie. I tak od 21 kwietnia do 3 grudnia figura pielgrzymująca odwiedzała wenezuelskie kościoły, szkoły, szpitale, zakony, domy opieki i instytucje pomocy społecznej.

W wypowiedzi dla biuletynu *Fátima Luz e Paz (Fatima Światło i Pokój)* biskup diecezji Maracay przypomniał, że Wenezuela – kraj, w którym większość mieszkańców to katolicy – od lat przeżywa polityczne wstrząsy, kryzys ekonomiczny i społeczny, co skutkuje „problemami z bezpieczeństwem oraz przemocą, dzielącą nawet rodziny”. Bp Alfonso wyraził wdzięczność za możliwość goszczenia wizerunku Matki Boskiej Fatimskiej, „który przyniósł ze sobą wiele błogosławieństw oraz posłużył duchowej i duszpasterskiej odnowie społeczeństwa”. Peregrynację figury z Fatimy biskup nazwał „czasem łaski pośród tak wielkich trudności” i podkreślił, że najważniejszym skutkiem obecności Orędowniczki Pokoju w Wenezueli, była nadzieja na lepszą przyszłość dla kraju. „We wszystkich miejscach, do których docierała ta pielgrzymka, wierni prosili Matkę Boską, aby wskazała im drogę do osiągnięcia trwałego i pokojowego rozwiązania konfliktu, które przyniesie krajowi godną i sprawiedliwą przyszłość; abyśmy umieli wyjść z tego potwornego kryzysu, który trawi nas od lat. Panią Fatimską, w jej pielgrzymującym wizerunku, prosimy o wstawiennictwo i opiekę: niech towarzyszy nam podczas naszego ziemskiego pielgrzymowania” zakończył biskup Rafael Conde Alfonso.

Żarliwa wiara i „zaraźliwa” radość

Biskup diecezji Maracay relacjonuje, że we wszystkich miejscach, które odwiedziła fatimska figura pielgrzymująca „towarzyszyły jej przejawy maryjnej pobożności, żarliwej wiary, entuzjazmu i «zaraźliwej» radości, okazywanej przez tłumy wiernych Wenezuelczyków oraz członków wspólnoty portugalskich emigrantów i ich potomków”.

Świadectwa tych wydarzeń zamieszczano na stronie internetowej, stworzonej przez organizatorów peregrynacji, aby przekazywać bieżące informacje o obecności wizerunku Maryi w tym południowoamerykańskim kraju. W jednej z zamieszczonych na stronie, ilustrowanej zdjęciami, relacji czytamy: „Wśród braw, tańców, dźwięków maryjnych pieśni i wśród modlitwy wierni podchodzili, aby pozdrowić figurę. Oficjalne powitania i spontaniczne wyrazy hołdu – wszyscy z wielką czcią przyjmowali figurę pielgrzymującą Matki Boskiej Fatimskiej”.

Wypełniając wezwania orędzia fatimskiego, wierni wspólnie odmawiali modlitwę różańcową; proszono o wstawiennictwo Przenajświętszej Maryi Panny w intencji pokoju i pojednania w Wenezueli oraz nawrócenia grzeszników.

„Wierni prosili Matkę Boską, aby wskazała im drogę do osiągnięcia pokojowego rozwiązania konfliktu”

W Maracay mieszka duża i znacząca wspólnota Portugalczyków, którzy przynieśli tu ze sobą nabożeństwo do Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy. Od maja do października w tej diecezji obchodzi się wiele świąt ku Jej czci. Jedną z parafii, która gościła figurę pielgrzymującą była właśnie parafia pw. Matki Boskiej Fatimskiej.

Liczba pielgrzymów, przybyłych do Sanktuarium Fatimskiego w 2017 r., przekroczyła wszystkie oczekiwania

Oficjalne statystyki: 9,4 mln pątników uczestniczyło w 14 326 uroczystościach / Carmo Rodeia

9,4 mln pielgrzymów odwiedziło Sanktuarium Fatimskie w roku jubileuszu stulecia objawień

W 2017 r., na obchody jubileuszu stulecia objawień Matki Boskiej trojgu pastuszków w Cova da Iria, do Fatimy przybyło 9,4 mln pielgrzymów, którzy wzięli udział w 14 326 oficjalnych i prywatnych Mszach św. oraz innych nabożeństwach w Sanktuarium Fatimskim. Ta rekordowa liczba przekroczyła nawet najbardziej optymistyczne oczekiwania, prezentowane na początku 2017 r. przez przedstawicieli władz miejskich i organizacji turystycznych. Duży wpływ na tę ogromną frekwencję miała bez wątpienia majowa pielgrzymka papieża Franciszka oraz kanonizacja świętych Franciszka i Hiacynty Marto.

Wierni przybywali indywidualnie lub w zorganizowanych grupach; odnotowano obecność 8 881 grup z Portugalii i 109 innych krajów.

Tradycyjnie najwięcej pielgrzymów odwiedza Cova da Iria między majem a październikiem, gdy w Sanktuarium (podczas tzw. wielkich międzynarodowych pielgrzymek rocznicowych w dniach 12. i 13.) upamiętnia się sześć objawień Matki Boskiej. W roku jubileuszu stulecia do Fatimy przyjeżdżało średnio 1,6 mln osób miesięcznie (od maja do października), przy czym najwięcej grup zorganizowano we wrześniu i w październiku.

Warty podkreślenia jest fakt, że rok 2017 przyniósł (w porównaniu do roku

poprzedniego) prawie trzykrotny wzrost liczby grup zagranicznych: 7 110 pielgrzymek w 2017 r., przy 2 711 w 2016 r. Potroili się także sumaryczne statystyki przyjazdów zagranicznych pątników (z 124 504 osób w 2016 r. do 374 586 osób w 2017 r.). Zanotowano przy tym znacznie większe zróżnicowanie w kwestii krajów pochodzenia grup pielgrzymkowych; potwierdza to nie tylko uniwersalny wymiar orędzia fatimskiego, ale również międzynarodowe znaczenie Sanktuarium jako przestrzeni modlitwy, adoracji i nawrócenia. Należy zauważyć, że tylko z Azji (kontynentu, na którym dominują wyznawcy hinduizmu i islamu) przyjechało do Sanktuarium w grupach zorganizowanych 31 561 pielgrzymów. Potwierdza to wyraźnie wzrostową tendencję dotyczącą azjatyckich katolików, która widoczna już była w kilku poprzednich latach. Chodzi tu przede wszystkim o pielgrzymów z Chin kontynentalnych, Korei Południowej, Filipin i Wietnamu. Wciąż jednak najliczniej reprezentowanym przez pątników w Cova da Iria kontynentem jest Europa. W minionym roku najwięcej grup przybyło z: Włoch, Polski, Hiszpanii i Irlandii. Fatimski Wydział ds. Pielgrzymów zarejestrował także wiele grup z państw Europy Wschodniej, takich jak: Rosja, Słowacja, Ukraina i Czechy.

Wśród pielgrzymek z Portugalii odnotować należy duże grupy diecezjalne, z których najliczniejsze przybyły do Sanktuarium z diecezji Leirii-Fatimy, Lizbony, Coimbrzy i Porto. W 2017 r. z diecezji Porto przyjechało do Fatimy 80 tys. wiernych (z tego 40 tys. w ramach pielgrzymki diecezjalnej w dniu 9 września); w Cova da Iria goszczono 51.612 pątników z patriarchy Lizbony i 27 247 z diecezji Leirii-Fatimy.

Oficjalne statystyki Sanktuarium Fatimskiego podkreślają jeszcze obecność w 2017 r. aż 86 555 kapłanów celebrujących Msze św., podczas których do Komunii św. przystąpiło ponad 2 mln wiernych. Pielgrzymi najczęściej uczestniczyli w Mszach św., ujętych się w oficjalnym programie Sanktuarium (3,9 mln osób); 1,9 mln pątników wzięło udział w modlitwach różańcowych i procesjach ze świecami. Najczęściej odwiedzanymi miejscami były Kaplica Objawień (3,7 mln) oraz obie bazyliki (1,1 mln). Wiele zagranicznych grup pielgrzymkowych odprawiało nabożeństwo drogi krzyżowej, organizowane (we własnym zakresie) na tzw. Drodze Pastuszków. W 2017 r. znacznie zwiększyła się także liczba odprawianych przez poszczególne grupy Mszy św. (8 005 w 2017 r., przy 4 535 w 2016 r.) oraz innych nabożeństw prywatnych (2092 w 2017 r.; 1102 w 2016 r.).